

THAM LUẬN CÔNG TÁC GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM LỚP

CÔNG TÁC CHỦ NHIỆM LỚP – HOẠT ĐỘNG THEN CHỐT TRONG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC VÀ RÈN KỸ NĂNG SỐNG CHO HỌC SINH

Kính thưa quý vị đại biểu!

Kính thưa quý thầy cô giáo trong hội đồng sư phạm nhà trường

Thưa toàn thể hội nghị!

Lời đầu tiên cho phép tôi được thay mặt 36 giáo viên chủ nhiệm trong toàn trường kính chúc quý vị đại biểu, quý thầy cô giáo mạnh khỏe, hạnh phúc, chúc Hội nghị Cán bộ - công chức - viên chức của trường chúng ta thành công tốt đẹp.

Kính thưa quý vị đại biểu!

Song song với việc dạy học văn hoá theo hướng hiện đại, tăng cường tính chủ động sáng tạo và phát huy tính tích cực của học sinh thì việc đổi mới giáo dục nhân cách học sinh theo hướng đó cũng được đặt ra cấp thiết. Bởi sinh thời chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “Có tài mà không có đức là người vô dụng. Có đức mà không có tài làm việc gì cũng khó”. Nhận thức được tầm quan trọng của việc giáo dục toàn diện học sinh BGH trường **THPT Krông Nô** luôn đề cao vai trò của người giáo viên làm chủ nhiệm lớp. Trong cuộc đời của mỗi giáo viên, ít ai không làm công tác chủ nhiệm, công việc mang lại cho ta nhiều niềm vui nỗi buồn, và những kỷ niệm khó quên. Vì bên cạnh việc truyền đạt kiến thức cho học sinh cùng với gia đình thì mỗi giáo viên có một trọng trách cao cả là: “Dạy các em làm người”. Tôi nhận thấy rằng: GVCN là người cha, người mẹ, người thầy, là người anh, người chị, là một luật sư và cũng có những lúc cần là người bạn... Như vậy có nghĩa là cùng một lúc GVCN là một diễn viên đa năng và có nhiều “vai diễn” phải đặt mình vào rất nhiều vai và vai nào cũng đòi hỏi phải hoàn thành xuất sắc... Hơn nữa trong công tác chủ nhiệm đòi hỏi người giáo viên phải thực sự tâm huyết yêu nghề, yêu người và có tình người coi học trò như người thân yêu của mình.

Kính thưa quý vị đại biểu!

Trải qua một thời gian dài làm công tác chủ nhiệm, được sự quan tâm tin tưởng của lãnh đạo nhà trường, năm nay tôi được giao làm công tác chủ nhiệm lớp 10C12, tôi nhận thấy rằng làm công tác GVCN thật sự vất vả. Song để trở thành một giáo viên chủ nhiệm lớp giỏi, được học trò và phụ huynh tin tưởng thì càng khó khăn hơn. Trong những chuyến đưa đò qua sông tôi được tiếp xúc với nhiều đối tượng học sinh khác nhau: Có những học sinh ngoan hiền học giỏi, có những em nhiệt tình, tự tin thể hiện khả năng của mình, cũng có những em rụt rè nhút nhát, hay những em nghịch ngợm có ý thức kém, có những em có hoàn cảnh khó khăn mồ côi cả cha lẫn mẹ.... Là giáo viên chủ nhiệm chúng ta phải làm gì để những HS của chúng ta luôn là những bông hoa tươi đẹp, tỏa mãi hương thơm của tuổi học trò, tôi luôn trăn trở tìm các biện pháp có tính khả thi có hiệu quả trong công tác chủ nhiệm để mong sao các em được phát triển toàn diện hơn. Hôm nay trong Hội nghị này tôi mạnh dạn nêu ra và chia sẻ một vài kinh nghiệm của bản thân mà trong những năm qua tôi đã áp dụng có hiệu quả.

Một là: Giáo viên chủ nhiệm phải có năng lực quản lí

Thông thường mỗi GVCN phải quản lý một lớp khoảng 30 - 45 học sinh trong 1, 2 hoặc 3 năm, vì vậy có thể xem GVCN như một "Hiệu trưởng thu nhỏ". Do đó, năng lực quản lý, lãnh đạo của GVCN là yếu tố vô cùng quan trọng, quyết định đến sự thành công của một lớp học.

GVCN phải có đủ hiểu biết và các kỹ năng để điều tra khảo sát, xây dựng kế hoạch lớp chủ nhiệm, tổ chức thực hiện kế hoạch, kiểm tra đánh giá kết quả giáo dục đến từng học sinh. Ngoài việc thực hiện các chỉ đạo của Hiệu trưởng, của ngành thì GVCN cần phải biết xây dựng các hoạt động độc lập riêng, mang tính đặc thù của lớp mình. GVCN cũng cần phải có tầm nhìn, phát hiện và giải quyết sớm các vấn đề nảy sinh ở lớp mình chủ nhiệm. Khi triển khai một hoạt động giáo dục mới cần phải có kỹ năng “truyền lửa”, kỹ năng “thấu hiểu” như các nhà huấn luyện viên của các đội tuyển. Người giáo viên chủ nhiệm cũng phải là người “Cầm cân, nảy mực” trước những điều bất hợp lý xảy ra trong lớp. Vì thế rất cần ở giáo viên chủ nhiệm lớp các phẩm chất công tâm, nhiệt tình, trách nhiệm, tâm lý yêu thương học sinh và xây dựng một ban cán sự lớp tự quản có uy tín, có trách nhiệm, có năng lực và có bản lĩnh. Vì thế GVCN cần tìm ra những học sinh có tinh thần trách nhiệm cao, ý thức tốt, đoàn kết giúp đỡ bạn bè và phải quan tâm đến công việc của lớp, đặc biệt là những học sinh có năng lực quản lý lớp để từ đó hình thành một ban cán sự lớp. Có thể nói, lớp chủ nhiệm mạnh hay yếu phụ thuộc vào cách chọn ra ban cán sự lớp – vì chính những học sinh này sẽ hỗ trợ đắc lực cho giáo viên chủ nhiệm. Vậy nên, giáo viên chủ nhiệm cần dành thời gian để hướng dẫn cụ thể cách làm, phân công nhiệm vụ, vai trò cho từng thành viên trong ban cán sự. Và cứ sau mỗi tuần hoặc mỗi tháng sinh hoạt lớp, giáo viên nên có hình thức khen thưởng hay trách phạt, tùy thuộc vào những việc làm tốt hay chưa tốt của học sinh và phải công minh thật sự.

Hai là: GVCN phải gần gũi, thấu hiểu quan tâm và nắm chắc hoàn cảnh của từng HS trong lớp.

Đầu năm khi nhận lớp việc đầu tiên tôi làm là phải nắm bắt được thông tin cá nhân từng em qua lí lịch trích ngang mà các em viết, đồng thời phối hợp, trao đổi, tìm hiểu với phụ huynh và các em HS trong lớp để nắm bắt thêm về tính cách, lối sống và các mối quan hệ ngoài xã hội của từng em, nắm chắc hoàn cảnh của từng học sinh trong lớp về những thuận lợi và khó khăn, đặc biệt quan tâm đến học sinh có hoàn cảnh đặc biệt và các đối tượng con nhà giàu, học yếu, lười học, trốn tiết, những trường hợp này tôi luôn tiếp xúc, gần gũi, trò chuyện và chia sẻ với các em nhiều hơn, tạo cho các em sự thân thiết, tin tưởng để các em có thể dễ dàng bộc lộ tâm tư, tình cảm và điều mong muốn của chính mình khi cần thiết. Qua đó tôi sẽ hiểu các em hơn và kịp thời ngăn chặn những suy nghĩ nông cạn, sai lầm hay các hành vi không hay... hướng các em nhận thức được giá trị bản thân, nâng cao lòng tự trọng và biết cố gắng vươn lên để vượt qua những khó khăn trong học tập cũng như trong cuộc sống.

GVCN phải bằng tấm lòng nhân ái, bao dung không vụ lợi, đến với học sinh phải bằng tấm lòng chân thành, cởi mở. Chính vì vậy tôi luôn tâm đắc những dòng chữ của một thầy giáo người Nga đã viết: *“Đến với một nhà giáo dục điểm chủ yếu là tình người”*. Đó cũng là nhu cầu sâu sắc trong lòng mỗi con người. Có lẽ mầm mống của hứng thú sư phạm là ở chỗ hoạt động sáng tạo đầy tình người để tạo ra hạnh phúc cho con người. Đó là một điều vô cùng quan trọng. Vì khi ta tạo ra niềm vui cho người khác, cho trẻ thơ thì ở họ sẽ có một tài sản vô giá: Đó là tình người mà tập trung ở sự nhiệt tâm, thái độ ân cần, sự chu đáo, lòng vị tha”. Để thể hiện tình người tôi đã giáo dục học sinh cần quan tâm đến người khác bằng những việc làm cụ thể như: Tham gia các phong trào từ thiện nhân đạo, kế hoạch nhỏ, giúp đỡ các bạn khó khăn trong lớp ... Việc làm này tuy nhỏ nhưng có tác dụng làm cho học sinh tự động viên nhắc nhở nhau trong học tập và tinh thần đoàn kết tương thân tương ái.

Ba là: GVCN phải là tấm gương sáng cho học sinh noi theo

Người giáo viên phải thực sự mẫu mực, phải là tấm gương sáng toàn vẹn từ nhận thức đến hành động thực tiễn, từ lời nói cử chỉ điệu bộ đến thái độ ứng xử hằng ngày đây là cách giáo dục dùng nhân cách tác động đến nhân cách. Để trở thành tấm gương sáng cho học sinh

noi theo, tôi luôn quan niệm: Phải sống cho trong sạch dù có nghèo về vật chất nhưng luôn giàu có về mặt tâm hồn, tình cảm và mỗi ngày sẽ là một sự tiến bộ hơn hoàn thiện hơn.

GVCN phải rèn luyện tay nghề để trở thành giáo viên dạy giỏi, vững vàng về chuyên môn. Có nhiều quan điểm cho rằng dạy và chủ nhiệm là hai công việc khác nhau, không liên quan đến nhau. Tôi cho rằng GVCN phải ý thức được giảng dạy bộ môn tốt góp phần quan trọng cho công tác chủ nhiệm tốt ở ngay lớp mình chủ nhiệm, góp phần tạo nên uy tín của giáo viên, hơn nữa tâm lý học sinh cũng như phụ huynh luôn cảm thấy yên tâm khi GVCN có năng lực chuyên môn. Ngoài ra GVCN là người cha, người mẹ là chỗ dựa tinh thần cho các em, phải biết lắng nghe học sinh nói và không áp đặt học sinh. Có như thế các em mới thấy mình được tôn trọng.

Như chúng ta đã biết, các em học sinh bậc THPT ở độ tuổi thanh niên mới lớn là thời kỳ đặc biệt quan trọng đối với cuộc đời con người. Đây là thời kỳ lứa tuổi phát triển một cách hài hòa, cân đối, là thời kỳ có sự biến đổi lớn về chất trong toàn bộ nhân cách để các em sẵn sàng bước vào cuộc sống tự lập nên các em rất dễ tự ái, dễ chán nản trước những khó khăn trong học tập, có lòng tự trọng và sĩ diện rất cao. Chỉ cần một sơ suất nhỏ của giáo viên sẽ để lại ấn tượng không tốt cho học sinh, đặc biệt là các em học sinh cá biệt các em sẽ biến đó thành trò đùa và không tin vào lời giáo viên nói, lúc đó các em chỉ tỏ vẻ thách đố và trêu người, chọc tức giáo viên. Đối với những trường hợp này tôi luôn động viên khuyến khích các em, phân tích phải trái có lí, có tình để các em thấy rõ cái sai của mình mà sửa chữa. Song, không dễ dãi, hời hợt để các em có tư tưởng thỏa mãn, dừng lại bằng lòng với bản thân. Nhưng cũng không quá khắt khe gay gắt để dồn các em đến chỗ tự ti, chán nản. Đối với HS giỏi tôi động viên các em tích cực tìm tòi, học hỏi để nâng cao năng lực của bản thân. Với những em học lực yếu hay mang tâm lý mặc cảm, tự ti trước lớp thì giáo viên cần gần gũi cởi mở, khích lệ để các em tự tin hơn. Đối với HS có sức ì lớn trong học tập tôi quan tâm chỉ bảo ân cần, bình tĩnh và kiên nhẫn. Bên cạnh đó, tôi cũng cần tổ chức tốt các mô hình ‘Bạn giúp bạn’, ‘Đôi bạn cùng tiến’ để các em giúp đỡ lẫn nhau vì nhiều khi ‘Học thầy không tày học bạn’. Chính qua những hoạt động nhóm, bạn giúp bạn mà tình cảm của các em thêm bền chặt, kết quả học tập của các em chậm tiến cũng tiến bộ rõ rệt. Khi có hiện tượng mất đoàn kết, hành vi không đúng mực xảy ra giữa các nhóm học sinh thì GVCN phải gặp gỡ lớp, từng nhóm, từng đôi tượng để thu thập thông tin, lắng nghe và tạo cơ hội cho các em được nói lên những suy nghĩ của mình về bạn bè, về thầy cô giáo, không nghe và xử lý tình huống từ một phía.

Để khích lệ các em, tôi luôn gần gũi, quan tâm, khen chê các em đúng và kịp thời, xử phạt nghiêm minh. Tổ nào ý thức đoàn kết tự quản tốt, cá nhân nào gương mẫu, tiến bộ, thành tích tốt đều được tuyên dương, khen thưởng kịp thời trong mỗi tiết sinh hoạt vào cuối tuần. Dịp cuối tháng thì xếp loại thi đua và gửi kết quả rèn luyện của HS về cho gia đình. Để làm được việc này, tôi đã tham mưu và phối hợp với phụ huynh học sinh để thống nhất về cách thực hiện cũng như kinh phí khen thưởng từ quỹ lớp và các bậc cha mẹ học sinh lớp rất ủng hộ cách làm này. Phần thưởng cho các em là những đồ dùng học tập như bút, viên tẩy, bút chì, thước. vv... Chính vì vậy mà em nào cũng rất thích thú và hăng say phấn đấu.

Bốn là: GVCN là “ cầu nối đa năng” Phối hợp với giáo viên bộ môn trong công tác giảng dạy

Trong quá trình giảng dạy, bên cạnh sự quán xuyến, đôn đốc, theo dõi của GVCN còn có một tập thể các thầy, cô giáo trực tiếp giảng dạy và truyền đạt kiến thức bộ môn. GVCN có thể trao đổi với giáo viên bộ môn để nắm bắt thêm về tinh thần, thái độ học tập, ý thức tổ chức kỷ luật, học lực...của từng học sinh trong lớp. Từ đó tạo điều kiện cho giáo viên chủ nhiệm có sự nhìn nhận và đánh giá khách quan về chất lượng học tập của từng học sinh trong

lớp đồng thời có biện pháp động viên, nhắc nhở, giáo dục phù hợp đối với từng học sinh giúp các em học tập và rèn luyện nhân cách đạo đức tốt hơn.

Năm là: Giáo viên chủ nhiệm phối hợp với phụ huynh của lớp.

Để làm được công tác chủ nhiệm tốt, tôi không thể không nói tới sự phối hợp chặt chẽ giữa GVCN và phụ huynh học sinh. Đây là mối quan hệ không thể thiếu được. Chính vì vậy trong cuộc họp cha mẹ học sinh đầu năm GVCN phải cố gắng nắm bắt số điện thoại liên lạc của gia đình, đây là điều kiện thuận lợi giúp GVCN trao đổi gián tiếp với cha mẹ học sinh khi cần thiết. Ngoài ra GVCN cần phải tiếp xúc riêng để trao đổi thông tin với cha mẹ học sinh những học sinh cá biệt. Thông qua công việc này giúp giáo viên biết được các thói quen, sở thích thái độ của học sinh thường biểu hiện ở gia đình. Qua đó giúp cha mẹ học sinh biết được tình hình học tập những dấu hiệu sa sút của các em đồng thời giúp cha mẹ học sinh thấy được sự quan tâm của nhà trường đối với gia đình từ đó tạo được niềm tin đối với phụ huynh trong việc giáo dục con cái họ. Mối quan hệ có tác động hai chiều này nhằm hạn chế bớt mặc cảm, tự ti ở các em giảm bớt tâm lí lo sợ khi tiếp xúc với GVCN.

Kính thưa quý vị đại biểu!

Để làm tốt công tác chủ nhiệm, đòi hỏi người giáo viên chủ nhiệm không chỉ là một giáo viên dạy tốt văn hóa mà còn phải quan tâm đến sự phát triển ở học sinh cả những giá trị đạo đức, thể chất, thẩm mỹ... Vì vậy theo tôi hai yếu tố cốt lõi không thể thiếu đối với giáo viên chủ nhiệm là **cái tài của một nhà tâm lí** và **cái tâm của một nhà giáo dục**. Làm tốt hai yếu tố này thì người giáo viên nói chung và người giáo viên chủ nhiệm nói riêng đều có thể làm tốt trách nhiệm của mình trong thời đại mới ngày nay và luôn để lại ấn tượng tốt trong lòng học trò.

Trên đây là bản tham luận của tôi về một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp rất mong được sự góp ý chân thành của quý thầy cô để tôi hoàn thiện tốt hơn nữa trong công tác chủ nhiệm lớp. Cuối cùng tôi xin kính chúc quý vị đại biểu, quý thầy cô mạnh khỏe, hạnh phúc, chúc Hội nghị thành công rực rỡ. Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Krông Nô, ngày 08 tháng 10 năm 2018

GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM

Trần Hữu Tú